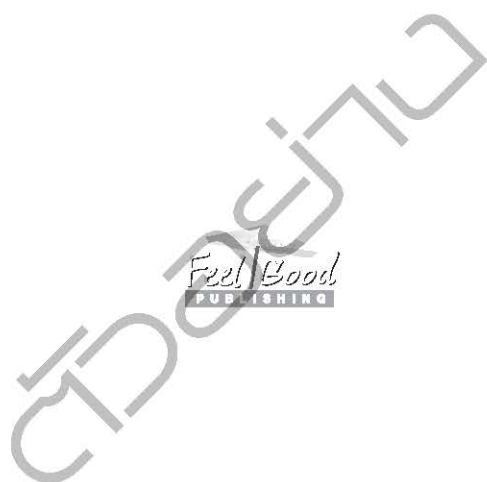

กัญชง กัญชา

ทางการแพทย์ ประโยชน์และโทษ

รู้จัก กัญชง กัญชา พืชมหัศจรรย์
ตั้งแต่สายพันธุ์ การปลูก กฎหมาย
โดยเฉพาะคุณและโทษในการรักษาโรค
มาตรฐานยา กลุ่มโรคที่ควรใช้
เพื่อให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ

กนกพร บุญพิทักษ์

Feel Good
PUBLISHING

กัญชง กัญชาทางการแพทย์ ประโยชน์และโทษ

กนกกร บุญพิทักษ์

ราคา 215 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

กนกกร บุญพิทักษ์:

กัญชง กัญชาทางการแพทย์ ประโยชน์และโทษ--กรุงเทพฯ : Feel Good Publishing, 2565.
224 หน้า.

1. กัญชง--การใช้รักษา. 2. กัญชา--การใช้รักษา. I. ชื่อเรื่อง.

615.7827

ISBN 978-616-578-424-5

ที่ปรึกษากฎหมาย	วิสุทธิ์ ตังค์สมบัติ, น.บ., นศ.ม.
บรรณาธิการอำนวยการ	ดวงพร สุทธิสมบุญ
บรรณาธิการบริหาร	ชรอใจ ดันทรพรสิริ
ผู้เขียน	ศรีไพร เอ็นแย้ม
บรรณาธิการ	อังสนา ปรีกษา
กองบรรณาธิการ	สิริพันธุ์ ศรีอรุณศักดิ์ มธุรส เหมือนพลอย ภักธิรา ยศวิไล
พิสูจน์อักษร	สยมพร ภูมิคอนสาร
ออกแบบปก	Evolution Art
ศิลปกรรม	Evolution Art

© ได้รับการอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ลงนิตยภัตตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2568
ห้ามลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ มิเช่นนั้นจะถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดทางอาญา

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์ Feel Good

ในเครือบริษัท เพชรประกาย จำกัด

81 อาคารเพชรประกาย ถนนเลวีไทย แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทรศัพท์ 0 2540 5535 # 115 โทรสาร 0 2540 5568

Homepage : <http://www.phetpraguy.com> E-mail : feelgoodbook@hotmail.com

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์

105 ซอยพุทธบูชา 44 ถนนพุทธบูชา แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท อมรินทร์ บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย-จางอนม ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0 2423 9999 โทรสาร 0 2449 9561-3

Homepage : <http://www.naiin.com>

➤ คำนำสำนักพิมพ์ ➤

เพราะเหตุใดถึง กัญชาถึงเป็นพืชที่กำลังได้รับความสนใจ อยู่ในกระแสให้ได้พูดคุยกันในขณะนี้ จนหลายท่านคิดที่จะนำไปปลูกเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางการรักษาโรค การนำไปประกอบอาหาร เครื่องสำอาง หรืองานหัตถกรรม เป็นต้น

“กัญชา กัญชาทางการแพทย์ ประโยชน์และโทษ” เล่มนี้ ได้รวบรวมความรู้เกี่ยวกับกัญชา กัญชาไว้แบบครอบคลุมรอบด้าน เหมาะสำหรับผู้ที่กำลังสนใจ ตั้งแต่ต้นกำเนิด ลักษณะต้น สายพันธุ์ สารออกฤทธิ์ วิธีการปลูก ประโยชน์ในการนำไปรักษาโรคต่างๆ รวมถึงเรื่องสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายที่ควรรู้ก่อนนำ กัญชา กัญชาไปปลูก และสารพันปัญหาคำถาม-คำตอบที่คุณอาจไม่เคยรู้มาก่อน

เชื่อว่าข้อมูลพืชสารพัดประโยชน์อย่างกัญชา กัญชา ในหนังสือเล่มนี้สามารถตอบโจทย์ทั้งคุณประโยชน์ และโทษให้กับคุณได้

ปรารณชาติ
บรรณาธิการ

➡ คำนำผู้เขียน ➡

กัญชง มีลักษณะคล้ายคลึงกับกัญชา คนสมัยโบราณในหลายแถบทวีปได้นำมาใช้ประโยชน์หลายอย่าง

ต่อมาในต้นศตวรรษที่ 20 กัญชง กัญชา ได้เคยถูกจัดอยู่ในกลุ่มสารเสพติด ห้ามปลูกหรือห้ามบริโภค เริ่มจากประเทศทางตะวันตก และประเทศอื่นๆ โดยองค์การสหประชาชาติ

ปัจจุบันหลายประเทศยกเลิกกัญชง กัญชา ออกจากกลุ่มสารเสพติด และมีการสนับสนุนอย่างจริงจังให้มีการปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจ นำใบมาประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ นำสารสกัดมาเป็นยารักษาโรค เพื่อการผ่อนคลาย หรือผสมในเครื่องสำอาง

กัญชง กัญชา มีคุณสมบัติประโยชน์หลายอย่าง แต่หากใช้ไม่ระวังจะมีโทษอยู่บ้าง จึงควรศึกษารายละเอียดทุกด้านก่อนการใช้

กนกอร บุญพิทักษ์

สารบัญ

กัญชง กัญชาพืชสมุนไพร	10
ชื่อเรียกของกัญชง กัญชา	11
ต้นกำเนิดของกัญชง กัญชา	12
รู้จักลักษณะต้น ใบ ดอก กัญชง กัญชา	12
กัญชง กัญชา มีความโดดเด่น ต่างกันอย่างไร	15
หัตถกรรมกัญชงของไทย	17
ประวัติการใช้กัญชาในจีน ยุคก่อน	18
ประวัติการใช้กัญชาในอินเดีย ยุคก่อน	19
การใช้กัญชาในเอเชียกลางและยุโรป ยุคก่อน	20
ยากัญชาในยุโรปและอเมริกาในทศวรรษที่ 19	22
ปลดล็อกกัญชง กัญชา	24
สหประชาชาติถอดกัญชาออกจากยาเสพติด	25
ปลดล็อกกฎหมายกัญชง กัญชา มาหลายครั้ง	26
ข้อหาและโทษทางอาญา ในความผิดเกี่ยวกับกัญชา	27
เริ่มปรับนำกัญชามาใช้ประโยชน์อีกครั้ง	28
เหตุผลที่ควรปลดล็อกกัญชามากกว่าเดิม	29
เหตุผลของฝ่ายที่สนับสนุนกัญชาเสรี	30
เหตุผลของฝ่ายที่คัดค้านกัญชาเสรี	30
ช่วงนิรโทษกรรมกัญชาในไทย	31
ประเทศต่างๆ มีกฎหมายกัญชาอย่างไร	34
69 ประเทศ ปลดล็อกกัญชา	35
สหรัฐอเมริกาค่อยๆ ปลดล็อกกัญชา	39
กฎหมายกัญชาในรัฐโคโลราโด	41
ตัวอย่างประเทศที่เปิดเสรีกัญชา	42

สารออกฤทธิ์ที่พบในกัญชา	46
กลุ่มแคนนาบินอยด์	47
สารเตลต้า -9 ทีเอชซี	49
แคนนาบีไดรอล (เรียกย่อว่า ซีบีดี)	50
ผลข้างเคียงของสารสกัดจากกัญชา	51
เมื่อสารทีเอชซีและซีบีดีถูกใช้ร่วมกัน	52
กลุ่มสารฟลาโวนอยด์ในกัญชง กัญชา	54
กลุ่มสารเทอร์ปีนในกัญชง กัญชา	54
เทอร์ปีนมีค่า มีประโยชน์ต่อผู้ป่วยมะเร็ง	55
สารแคนนาบินอยด์พบในส่วนใดของกัญชง กัญชา	56
ผ่านคาร์บอนกัมมันต์ก่อนจึงออกฤทธิ์	57
สกัดแคนนาบินอยด์ได้ในหลายรูปแบบ	58
สารแคนนาบีเจอรัล ในพืชกัญชง กัญชา	59
สารซีบีจีเอ ในพืชกัญชง กัญชา	61
สารซีบีซี (Cannabichromene/CBC)	64
ผลิตภัณฑ์ยาจากกัญชาในต่างประเทศ	64
ยาแคนนาบินอยด์สังเคราะห์	66
สารสกัดกัญชา จะลดความเศร้าได้	68
ระบบเอ็นโดแคนนาบินอยด์	70
ระบบเอ็นโดแคนนาบินอยด์คืออะไร	71
กลไกออกฤทธิ์ของสารแคนนาบินอยด์	76
การทำงานของระบบเอ็นโดแคนนาบินอยด์	77
สารเอ็นโดแคนนาบินอยด์สร้างจากอะไร	78
รักษาสมดุลโอเมก้า 3 และ 6 อย่างไร?	78
สารไฟโตแคนนาบินอยด์เป็นแค่ตัวช่วย	79
กินดี นอนดี ออกกำลังกาย ไม่ต้องพึ่งกัญชง กัญชา	80
ไฟโตแคนนาบินอยด์รักษาโรคได้อย่างไร	80
กัญชารักษาโรคอะไรบ้าง	82
กรมการแพทย์ให้ใช้กัญชารักษาโรคอะไร	83

สรรพคุณของน้ำมันกัญชาสกัด	84
ผู้ที่ไม่ควรรักษาด้วยกัญชาทางการแพทย์	86
ใช้กัญชาและสารสกัดแล้ว ควรระวังดังนี้	87
กัญชากับโรคอัลไซเมอร์	88
ยังไม่ให้ใช้สารสกัดกัญชารักษาดังแต่แรก	90
โรคสมองเสื่อมและโรคอัลไซเมอร์เกิดจากอะไร	91
อาการของโรคอัลไซเมอร์	92
การวินิจฉัยโรคอัลไซเมอร์	93
การรักษาโรคอัลไซเมอร์	93
การดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์	94
กัญชากับโรคลมชักในเด็กและผู้ใหญ่	95
กัญชากับโรคไมเกรน	96
กัญชากับโรคมะเร็ง	97
กัญชากับโรคหลอดเลือดสมองแข็ง	98
กัญชากับภาวะปวดประสาท	104
กัญชากับโรคกดทับเส้นประสาทบริเวณข้อมือ	109
กัญชากับโรคออสโตอิมมูน	111

คลินิกกัญชา 114

เกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วยในคลินิกกัญชา	116
เกณฑ์ไม่รับผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในคลินิกกัญชา	116
แพทย์ซักประวัติก่อนเริ่มให้ผลิตภัณฑ์กัญชา ดังนี้	117
การลงทะเบียนรับบริการ	118
รักษาด้วยกัญชาแล้ว หายจากโรคจริงไหม	119
หลักฐานที่ต้องนำมาวันเข้าคลินิกกัญชา	119
การนัดหมาย	120
คลินิกทางกระรอก	125
ยากัญชาในไทยรักษาไปแล้วมากแค่ไหน	126
น้ำมันกัญชา ช่วยให้อาการดีขึ้นทุกกลุ่มโรค	126

มาตรฐานยา และการใช้ยากัญชาให้ปลอดภัย 128

มาตรฐานยาพิษ	129
แล็บทดสอบมาตรฐานยาพิษอย่างไร	130
ส่งตรวจห้องแล็บที่ไหน ตรวจด้วยวิธีอะไร	131
ไทยเตรียมผลิตมาตรฐานของยาพิษ	131
ใช้ยาพิษอย่างไร ? ไม่อันตราย	132
ชนิดหรือรูปแบบของยาพิษ	133
วิธีใช้น้ำมันพิษ	138
ใช้ยาพิษร่วมกับยาแผนปัจจุบัน	141
หยุดยาพิษทันที อาจเกิดอาการถอนพิษพิษ	142
พิษเปลี่ยนไปอย่างไรเมื่อเข้าสู่ร่างกาย	142
ร่างกายกำจัดยาพิษอย่างไร	143
พิษจะอยู่ในระบบร่างกายนานแค่ไหน	144
ขนาดพิษและวิธีการใช้ที่เหมาะสม	145
วิธีปรับขนาดยาพิษ	146
ยาที่ห้ามใช้ร่วมกับพิษทางการแพทย์	147
อาการข้างเคียงของยาพิษ	148
บรรเทาอาการจากพิษเกินขนาด	149
ป้องกันพิษเกินขนาด	150
ทำไมผู้ป่วยพิษทางการแพทย์	150
สรรพคุณพิษ และตำรับยาแผนไทย	152
สรรพคุณของพิษ	153
สรรพคุณรากของพิษ	154
การใช้พิษของไทยในอดีต	156
ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์	157
กลุ่มตำรับยาแผนไทยที่มีพิษ	159
เอกชนขอผลิตตำรับยาพิษแผนไทยได้	165
ปริมาณพิษ ตำรับยาที่ผลิตได้และแพทย์แผนไทย	166
พิษในผลิตภัณฑ์สุขภาพ และอาหาร	168
เครื่องสำอางที่มีพิษพิษ พิษ	169

ไม่หวังผลทางยากับกัญชาในอาหาร	170
ปัจจุบันใช้กัญชงทำอะไรบ้าง?	171
ผลิตภัณฑ์อาหารกัญชง กัญชา	171
ข้อควรทราบเมื่อใช้ใบกัญชาในอาหาร	173
อาหารใส่กัญชามีประโยชน์อย่างไร	175
โอกาสเกิดผลข้างเคียงจากสารทีเอชซี	175
สรรพคุณใบกัญชา	176
วิธีแก้อาการเมากัญชา	176
ราคาดอก ใบของกัญชง กัญชา	177
ใครไม่ควรบริโภคอาหารมีกัญชา	177
ความปลอดภัยของอาหารใส่กัญชา	178
เมนูกัญชาในอภัยภูเบศร เดย์ สปา	179
ครัวกัญชาในโคราช	179

การปลูกกัญชง กัญชา และขออนุญาต อย. 182

กัญชาพันธุ์ไวแสง กับไม่ไวแสง	183
ปลูกกัญชา ควรคิดเรื่องนี้ด้วย	186
การปลูกกัญชามี 3 รูปแบบ	193
ประชาชนทั่วไปสามารถปลูกกัญชาได้หรือไม่	197
วิสาหกิจชุมชนร่วมกับรัฐฯ ขออนุญาตปลูกกัญชาได้	197
การยื่นขออนุญาตปลูกกัญชา	198
การเตรียมขออนุญาตปลูกกัญชาเพื่ออุตสาหกรรม	200
ตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนปลูกกัญชา	203
สายพันธุ์กัญชา	205
พันธุ์กัญชาที่ควรปลูกเพื่อการแพทย์	206
พันธุ์กัญชาที่มีค่าซีบีดีสูง	207
กัญชาสายพันธุ์ไทย	208
ขั้นตอนยื่นรับรองพันธุ์พืชกัญชา	208

ถาม-ตอบ ปัญหาการกัญชง กัญชา 212

กัญชง กัญชา

พืชสมุนไพร

ชื่อเรียกของกัญชง กัญชา

กัญชง และ กัญชา เป็นพืชที่คล้ายกันมาก และเป็นพืชที่มนุษย์ใช้ประโยชน์กันมายาวนานมาก เกือบทั่วทุกมุมโลก

ต้นกัญชา ชื่อภาษาอังกฤษ Cannabis (คานนาบิส) ชื่อทางวิทยาศาสตร์ ว่า Cannabis sativa L. Subsp. indica (Lam.) E. Small & Cronquist

ส่วนต้นกัญชง ชื่อภาษาอังกฤษ / Hemp (เฮมพ์) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ ว่า Cannabis sativa L. Subsp. sativa

กัญชา มีชื่อเรียกพื้นถิ่นต่างๆ เช่น บาง (เจียว-แม่ฮ่องสอน), ยานอ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน), คุณเข้า / คุณเข้า (จีน), ต้าหมา (จีนกลาง) เป็นต้น

กัญชา กัญชง มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น

- อินเดีย มาเลเซีย เรียก kanja
- เม็กซิโก เรียก มารีจัวนา (Marijuana)
- สาธารณรัฐออสเตรีย และ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เรียก hanf
- ชิลี และ สเปน เรียก canamo
- สาธารณรัฐประชาชนจีน เรียก ma
- ราชอาณาจักรเดนมาร์ก เรียก hanp
- ฟินแลนด์ เรียก hanpu
- ฝรั่งเศส เรียก chanvre
- ฮังการี เรียก kender
- ญี่ปุ่น เรียก Taima
- เนเธอร์แลนด์ เรียก hennep
- โปแลนด์ เรียก penek
- สหพันธ์รัฐรัสเซีย เรียก konopi
- ยูโกสลาเวีย เรียก konoplja

ต้นกำเนิดของกัญชง กัญชา

- พืชกัญชากับกัญชง มีถิ่นกำเนิดเดียวกัน คือ ในทวีปเอเชีย แถบภูมิภาคเอเชียกลาง (ที่ราบยูเรเชีย) พื้นที่บริเวณฮินดูกูช แนวเขา 800 กิโลเมตรที่ทอดยาวระหว่างชายแดนปากีสถาน และอัฟกานิสถาน เป็นสถานที่สำคัญของเส้นทางสายไหมอันเก่าแก่ เส้นทางการค้าเชื่อมต่อทั่วยูเรเชีย เส้นทางการค้าทางบกและทางทะเลไปทางตะวันออก จนถึงคาบสมุทรเกาหลี และทางตะวันตกไปจนถึงทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ต่อมากัญชงกัญชา ได้แพร่กระจายไปทวีปแอฟริกาเขตร้อน ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือและใต้ และฮาวาย
- ปัจจุบัน ปลูกมากในยุโรป ประเทศบราซิล อเมริกาแถบตะวันออก และปลูกมากตามแนวเขาทางภาคเหนือของประเทศไทย ประเทศลาว และหลายแห่งเกือบทั่วทุกมุมโลก
- สำหรับประเทศไทย ในปัจจุบันมีต้นกัญชาขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นจำนวนมากโดยทั่วไป และต้องตัดทิ้งเป็นประจำ

รู้จักลักษณะต้น ใบ ดอก กัญชง กัญชา

ลักษณะภายนอกของพืชกัญชง กัญชา มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย สังเกตได้จากใบ ลักษณะความสูงใหญ่ พุ่มโปร่งหรือพุ่มหนา ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ที่ปลูก เช่น พันธุ์ที่เหมาะสมกับเขตหนาว หรือเขตร้อน เป็นต้น

ต้นกัญชง กัญชา จัดเป็นพันธุ์ไม้ล้มลุกปีเดียว หรือพืชล้มลุกจำพวกหญ้า

- กัญชามีความสูงได้ประมาณ 1-3 เมตร กัญชงมักจะสูงกว่าโดยสูงประมาณ 2-5 เมตร และบางต้นสูงได้ถึง 6 เมตร และต้นโปร่งกว่า

- ลำต้นมีขนาดเล็ก ตั้งตรง ลักษณะของลำต้นเป็นเหลี่ยม มีขนสีเขียวอมเทา และไม่ค่อยแตกสาขา
- กัญชงมีลำต้นปล้องหรือข้อยาว แตกกิ่งก้านน้อย และแตกกิ่งไปในทิศทางเดียวกัน เปลือกเหนียว ลอกง่าย ให้เส้นใยยาวมีคุณภาพสูง
- กัญชามีปล้องหรือข้อสั้น แตกกิ่งก้านมากและแตกกิ่งเป็นแบบสลับ เปลือกไม่เหนียว ลอกได้ยาก ให้เส้นใยสั้นมีคุณภาพต่ำ
- ขยายพันธุ์ ส่วนใหญ่ใช้เมล็ด แต่ยังสามารถปักชำได้
- ปลูกขึ้นได้ในดินทุกชนิด ถ้าปลูกในดินร่วนซุยและมีอาหารอุดมสมบูรณ์จะงอกงามดีมาก
- ขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน หรือไม่หนาวมากเกินไป
- ต้นกัญชง กัญชา แบ่งออกเป็นต้นเพศผู้และต้นเพศเมีย ลักษณะการออกดอกที่แตกต่างกัน หลังจากออกดอกแล้วจะหยุดการเจริญเติบโตทางลำต้น
- หลังจากต้นเพศเมียได้รับการผสมพันธุ์ เมล็ดจะสุกและต้นจะตายไป
- ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวของกัญชง กัญชา ราว 3-4 เดือน

ใบกัญชง กัญชา ใบเป็นใบเดี่ยว รูปฝ่ามือ ออกเรียงตรงข้าม

- ลักษณะของใบจะคล้ายกัน โดยแตกออกเป็นแฉกๆ ประมาณ 5-8 แฉก แต่ละแฉกเป็นรูปยาวรี ปลายและโคนสอบ ส่วนขอบใบทุกแฉกเป็นหยักแบบฟันเลื่อย เป็นเอกลักษณ์
- กัญชงมีแผ่นใบเป็นสีเขียวอมเหลือง การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง
- กัญชามีแผ่นใบกัญชาเป็นสีเขียวถึงเขียวจัด การเรียงตัวของใบจะชิดกัน
- ใบมีขนาดกว้างประมาณ 0.3-1.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 6-10 เซนติเมตร
- ลักษณะของใบโดยรวมจะคล้ายๆ กับใบละหู่ ใบผืนต้น และใบมันสำปะหลัง
- ผิวใบด้านบนเป็นสีเขียวเข้ม ส่วนด้านล่างท้องใบมีสีเทาอ่อนเล็กน้อย

- มีขนต่อมกระจายทั่วผิวใบด้านบน ส่วนด้านล่างมีขนอ่อนนาบไปกับแผ่นใบ
- ก้านใบยาวประมาณ 4-15 เซนติเมตร ในก้านหนึ่งจะมีใบเดี่ยว 3-11 ใบ
- ใบสดมีกลิ่นเหม็นเขียว
- ใบกัญชง เมื่อนำมาสูบจะมีกลิ่นหอมน้อย ทำให้ผู้เสพปวดศีรษะ
- ใบกัญชา เมื่อนำมาสูบจะมีกลิ่นหอมคล้ายหญ้าแห้ง

ดอกกัญชง กัญชา ออกดอกเป็นช่อที่ง่ามใบหรือปลายกิ่ง

- ออกดอกเป็นช่อเล็กๆ ตามง่ามของกิ่งและก้าน
- ดอกเป็นสีเหลืองหรือสีเขียว ดอกเป็นแบบแยกเพศ มีทั้งดอกช่อเพศผู้และดอกช่อเพศเมีย
- ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียจะแยกกันอยู่คนละต้น
- ช่อดอกและใบของต้นเพศผู้จะจัดเรียงตัวกันแบบห่างๆ ซึ่งต่างจากต้นเพศเมียที่จะเรียงชิดกัน ดอกเล็ก และดอกเพศเมียจะมีกลีบเลี้ยงหุ้มอยู่
- กัญชงเมื่อออกดอกจะมียางที่ช่อดอกไม่มาก ขณะที่กัญชาเมื่อออกดอกจะมียางที่ช่อดอกมาก
- กัญชงมีต่อมน้ำมันที่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์น้อยกว่าพืชกัญชา

ผลกัญชง กัญชา ผลแห้งขนาดเล็ก เมล็ดล่อน ไม่แตก

- ลักษณะของผลเป็นรูปไข่กว้าง ผิวผลเรียบเป็นมัน สีน้ำตาลแกมเทา หรือสีเทาเข้ม
- มีใบประดับหุ้ม
- ในผลจะมีเมล็ดขนาดเล็ก เมล็ดมีลักษณะกลม
- เมล็ดมีโปรตีนสูง มีกรดไขมันโอเมก้า-3 ชนิดเดียวกับที่พบในน้ำมันปลา เก็บเกี่ยวเมล็ดเพื่อสกัดน้ำมันสำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องสำอางได้
- เมล็ดกัญชง มีขนาดใหญ่และเป็นลายบ้าง ผิวเมล็ดหยาบด้าน เป็น

ธัญพืชที่รับประทานในหลายอารยธรรมมานานหลายพันปีแล้ว ส่วน
เมล็ดกัญชามีขนาดเล็ก ผิวเมล็ดมันวาว

กัญชง กัญชา มีความโดดเด่น ต่างกันอย่างไร

ต้นกัญชงกับต้นกัญชา ในด้านกายภาพ มีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึง
กัน แต่ก็ยังสามารถแยกแยะได้ เช่น ดูจากลักษณะลำต้นและใบ

- กัญชงเป็นพืชความสูงประมาณ 6 เมตร (แต่สูงกว่ากัญชา)
- ซึ่งกัญชงมีใบที่เรียวยาวและสีอ่อนกว่า
- กัญชงมักปลูกเพื่อเก็บเกี่ยวต้นที่สูงนี้เพื่อใช้ใยธรรมชาติ ทำเป็นวัสดุ
สิ่งทอ กระดาษ เชือก ให้ใยธรรมชาติที่มีความทนทาน ให้เส้นใย
ปริมาณมากกว่ากัญชา และเป็นเส้นใยคุณภาพสูง
- มีบันทึกประวัติศาสตร์ถึงการใช้ประโยชน์จากกัญชงมากกว่ากัญชา
ในยุคล่าอาณานิคม นักเดินเรือจะนำใบกัญชงมาทำเป็นเชือกและผ้าใบ
เรือซึ่งมีความทนทานมาก
- ในประเทศจีน ยุคราชวงศ์โจว (ประมาณ 1,000 ปี ก่อนคริสต์ศักราช)
ใช้เส้นใยกัญชงทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม

สายพันธุ์กัญชง ต้องมีปริมาณสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (ทีเอชซี)
ไม่เกินร้อยละ 1.0 ต่อน้ำหนักแห้ง ถ้าเกินกว่านี้จะเป็นกัญชา

กัญชง กัญชา ยังมีความแตกต่างอื่นๆ อีกดังนี้

กัญชง	กัญชา
มีลำต้นปล้องหรือข้อยาว แตกกิ่งก้าน น้อยและแตกกิ่งไปในทิศทางเดียวกัน	ปล้องหรือข้อสั้น แตกกิ่งก้านมากและ แตกกิ่งเป็นแบบสลับ

กัญชง	กัญชา
เปลือกเหนียวลอกง่าย ให้เส้นใยยาว มีคุณภาพสูง	เปลือกไม่เหนียว ลอกได้ยาก ให้เส้นใยสั้นมีคุณภาพต่ำ
แผ่นใบเป็นสีเขียวอมเหลือง	แผ่นใบกัญชาเป็นสีเขียวถึงเขียวจัด
การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง	การเรียงตัวของใบจะชิดกัน
เมื่อออกดอกจะมียางที่ช่อดอกไม่มาก	เมื่อออกดอกจะมียางที่ช่อดอกมาก
เมล็ดกัญชงมีขนาดใหญ่และเป็นลาย บ้าง ผิวเมล็ดหยาบด้าน	เมล็ดกัญชามีขนาดเล็ก ผิวเมล็ดมันวาว
ใบกัญชง เมื่อนำมาสูบจะมีกลิ่นหอม น้อย ทำให้ผู้เสพปวดศีรษะ	ใบกัญชา เมื่อนำมาสูบจะมีกลิ่นหอม คล้ายหญ้าแห้ง
มีสารทีเอชซีไม่เกิน 1% โอกาสมีนิเมะ จึงน้อยกว่า	มีสารทีเอชซี ประมาณ 1-10% โอกาส ทำให้มีนิเมะจึงมากกว่า
มีสารซีบีดี ที่ช่วยในการรักษาโรค บางชนิดในปริมาณที่สูงกว่ากัญชา	มีสารซีบีดีน้อยกว่าแตกต่างกันไปตามสายพันธุ์
การปลูกกัญชงเพื่อทำเส้นใย ระยะห่างระหว่างต้นจะแคบ เพราะปลูก เพื่อต้องการเส้นใยเพียงอย่างเดียว	การปลูกกัญชา ระยะห่างระหว่างต้น จะกว้าง เพราะปลูกเพื่อต้องการใบ และช่อดอก ซึ่งจะมีการตัดแต่งกิ่ง ด้วยเพื่อให้แตกแขนงมาก

หัตถกรรมกัญชงของไทย

ชาวเขาเผ่าม้ง ลีซอและอีเก้อ ในภาคเหนือของประเทศไทย ปลูกกัญชงในหลายพื้นที่ เช่น แม่สะกะ ปางตอง ปางอู่ มณีพฤกษ์ หนองหอยใหม่ เจริญโต๊ะ พบพระ เป็นต้น

เมื่อ พ.ศ. 2547 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงสนพระทัยผลิตภัณฑ์จากกัญชง จึงทรงให้มูลนิธิโครงการหลวงและสถาบันวิจัยพื้นที่สูง ศึกษากาแฟปลูก เพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้จากการผลิตหัตถกรรมกัญชง

และตั้งแต่ พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา มีเกษตรกรบนพื้นที่สูงเข้าร่วม ปลูกแปรรูป และจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากกัญชง ได้ในรูปแบบของงานวิจัย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรห้วยทราย อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สิ่งทอแฮนด์เมดจากเส้นใยกัญชง โดยพัฒนาทั้งด้านวัตถุดิบเส้นใยให้มีคุณสมบัติสวมใส่แล้วไม่คัน พร้อมปรับปรุงดีไซน์ให้ทันสมัย หลากหลายรูปแบบ สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ ขยายตามงานต่างๆ และรับจ้างทำส่ง ต่อมาได้ฝึกทักษะเพิ่มความรู้ และได้พัฒนาผลิตภัณฑ์มาใช้เส้นใยกัญชง ถักเสื่อ หมวก กระเป๋า กระเป๋า ผ้าคลุมไหล่ โดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ย้อมสี

ผ้าใยกัญชงควรซักด้วยมือ ใช้น้ำยาล้างจานหรือแชมพูสระผม ยิ่งซักจะยิ่งนุ่มยิ่งเหนียว มีอายุการใช้งานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป อาจย้อมด้วยสีธรรมชาติ เช่น ย้อมด้วยสีดอกทองกวาวและน้ำขี้เถ้า

เส้นใยกัญชงของไทยจัดว่าเป็นวัสดุชั้นดีระดับพรีเมียม เพราะปลูกโดยไม่ใช้สารเคมี มีความเหนียวนุ่ม มีความทนทานสูงกว่าผ้าฝ้าย ให้ความอบอุ่นกว่าลินิน ดูดซับความชื้นได้ดีกว่าในลอน ป้องกันรังสียูวีได้ดี เนื้อผ้ายังมีเนื้อสัมผัสที่มีเสน่ห์ สวยงามแปลกตา มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงโดนใจคนรุ่นใหม่เป็นพิเศษ

ในปี พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2564 อนุญาตให้หน่วยงานรัฐปลูกกัญชงแล้วใน 6 จังหวัด 15 อำเภอ คือ

1. จังหวัดเชียงใหม่ มี อ.แม่แจ่ม อ.แมริม อ.แม่วาง อ.สะเมิง
2. จังหวัดเชียงราย มี อ.เวียงป่าเป้า อ.แม่สาย อ.เทิง
3. จังหวัดน่าน มี อ.นาหมื่น อ.สันติสุข อ.สองแคว
4. จังหวัดตาก มี อ.พบพระ
5. จังหวัดเพชรบูรณ์ มี อ.หล่มเก่า อ.เขาค้อ อ.เมือง
6. จังหวัดแม่ฮ่องสอน มี อ.เมือง

ประวัติการใช้กัญชาในจีน ยุคก่อน

ชนโบราณนับหลายพันปีหรือบ้างก็ว่านับหมื่นปีในอดีต ในหลายอารยธรรม เคยนำกัญชง กัญชามาใช้ประโยชน์กันอย่างหลากหลาย นักโบราณคดี ค้นพบว่า

- ราว 8,000 ปีก่อนคริสตกาล มีการปลูกกัญชาในแปลงเกษตร และนำเอาเส้นใยของกัญชามาใช้ในงานเครื่องปั้นดินเผาของชนโบราณแถบไต้หวัน
- ในประเทศจีนเมื่อประมาณ 6,000 ปีก่อนคริสตกาล ชาวจีนโบราณในยุคนั้นนำเมล็ดกัญชามาสกัดเป็นน้ำมันเพื่อนำมาใช้ปรุงอาหาร ตอนนั้นยังไม่มีบันทึกว่ามีการเสพให้เคลิบเคลิ้ม สนุกสนาน
- ราว 2,737 ปีก่อนคริสตกาล จีนโบราณในสมัยของจักรพรรดิเสินหวง แพทย์หลวง นำเอากัญชามาสกัดเป็นยารักษาโรคมalariaเรื้อ แก้อาการท้องผูก ไขข้ออักเสบ ใจลอย เหน็บชา และแก้ปวดประจำเดือนและมีการใช้เส้นใยกัญชงในการทำเสื้อผ้า
- มีการใช้เมล็ดและน้ำมันกัญชา เป็นส่วนผสมของอาหารจีนประมาณ 4,000 ปีก่อนคริสตกาล
- ตำรายาจีน ใช้ยางกัญชาผสมในเหล้าองุ่น เพื่อลดความเจ็บปวด

อันเนื่องมาจากการถูกผ่าตัด

- สุสานบริเวณฝั่งตะวันตกของจีนโบราณอายุราวๆ 2,700 ปีมาแล้ว มีหลักฐานของการใช้กัญชา มีการค้นพบกัญชาน้ำหนักราว 789 กรัม บรรจุอยู่ในถุงวางเอาไว้ในสุสานของหมอผีโบราณ

นอกจากนี้กัญชายังให้พลังแห่งความมั่นใจ ทำให้จิตใจล่องลอย เหมือนได้ติดต่อกับพลังเหนือธรรมชาติ คนโบราณจึงนำมาเป็นเครื่องบูชาให้เหล่าบรรดาพ่อมดหมอผีใช้ในการติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้า หรือติดต่อกันตาย ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว และกลายเป็นพืชศักดิ์สิทธิ์

ประเทศทาจิกิสถาน ที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศจีน ที่สุสานจิรชานคาล ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ภูเขาปาร์มี ที่มีความสูง 3,000 เมตรใกล้กับเส้นทางสายไหม ปรากฏหลักฐานว่า คนโบราณสมัยนั้นเมื่อมางานพิธีฝังศพจะมีการเผากัญชา โดยนำกัญชาลงเผาในหม้อที่บรรจุหินร้อนแล้วสูดควันเข้าไป เพื่อให้เทพยดาฟ้าดินและวิญญาณของผู้ตายได้สูดดมกลิ่น เพื่อให้จิตใจเบิกบาน โดยประเพณีนี้ได้เกิดขึ้นเมื่อ 2,500 ปีก่อน

ประวัติการใช้กัญชาในอินเดีย ยุคก่อน

- คัมภีร์พระเวท เมื่อ 2,000 ปีก่อนคริสตกาล เรียกเครื่องดื่มที่ทำจากกัญชาว่า “โซมา” หรือ “โสม” มีไว้เพื่อเป็นเครื่องดื่มของเทพเจ้า เมื่อดื่มแล้วจิตวิญญาณจะเป็นอมตะ
- คัมภีร์พระเวท บัญญัติให้กัญชาเป็นหนึ่งในห้าพืชศักดิ์สิทธิ์ ที่ใช้เป็นโอสถและใช้ในพิธีบวงสรวง ถือเป็นราชาแห่งสมุนไพรทั้งปวง
- อินเดียในสมัยโบราณ ยกย่องกัญชาว่าเป็นของขวัญที่เทพยดาประทานให้มนุษย์เพื่อลดไข้ หลับสบาย รักษาอาการท้องร่วง เพิ่มความหิว ทำให้มีอายุยืน มีสติปัญญาเฉียบแหลม และสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น การสูดดมควันกัญชาจะทำให้คนสูดดมจิตใจปลอดโปร่งและเป็นสุข

- ตำราแพทย์ Sushruta ของอินเดียยังได้กล่าวถึงสรรพคุณของกัญชาว่า ใช้รักษาโรคจุกอกอักเสบ ท้องร่วง และโรคเรื้อรังได้
- ตำรา Bhavaprakasha เขียนขึ้นเมื่อประมาณ ค.ศ.1600 ได้กล่าวถึงสรรพคุณของกัญชาว่า ช่วยย่อยอาหาร เพิ่มพลังเสียง แก้ไอ ลดรังแค รักษาอาการปวดศีรษะ โรคนอนไม่หลับ โรคสตรี ฯลฯ
- อาจกล่าวได้ว่า หมออินเดียโบราณใช้กัญชารักษาทุกโรค รวมถึงรักษาบาดแผลที่เกิดจากการถูกงูกัด และยังนิยมให้หญิงใกล้คลอดสูดดมควันกัญชาเพื่อลดความเจ็บปวด
- นิยมใช้กัญชาในพิธีกรรมทางศาสนาด้วย มีการใช้ใบกัญชาแห้งกิ่งก้านของต้นกัญชา เมล็ดและช่อดอก ในกิจกรรมทางศาสนาในอินเดีย ประมาณ 700 ปีก่อนคริสตกาล
- ใช้เป็นยาศักดิ์สิทธิ์ที่เรียกว่า “บัง” ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อาถรรพณ์เวท และชาวฮินดูใช้ยา “บัง” นี้ในพิธีกรรมเพื่อถวายแด่พระศิวะ
- ชาวซิกข์ ใช้กัญชาระหว่างการเข้ามาน และใช้เป็นยาแก้ปวดมาอย่างยาวนานหลายชั่วอายุคน

การใช้กัญชาในเอเชียกลางและยุโรป ยุคก่อน

ต่อมา กัญชาได้แพร่หลายเข้าไปในยุโรป ในช่วง 500 ปี ก่อนคริสตกาล จนถึงช่วงยุคกลาง ยังพบหลักฐานของการใช้กัญชาเป็นยารักษาโรค การบริโภคโดยผสมในอาหารและเครื่องดื่ม รวมไปถึงเป็นยาเสพติดอย่างแพร่หลาย

ชนโบราณที่เริ่มเสพกัญชาเพื่อความบันเทิงชนชาติแรก คือ ชาวไซเทียน ที่อาศัยอยู่บริเวณตอนกลางของทวีปเอเชีย (ปัจจุบัน คือ แถบประเทศปากีสถาน อัฟกานิสถาน กิซ ดินแดนบางส่วนของสหภาพโซเวียต เช่น ประเทศอุซเบกิสถาน ในปัจจุบัน) และอยู่แถบประเทศอิหร่านด้วย

ชาวไซเทียนเป็นชนเผ่าเร่ร่อนไปในหลายประเทศรวมไปถึงในยุโรป ตอนแรกชาวไซเทียนปลูกกัญชาเพื่อใช้ในการผลิตสิ่งทอ ใช้เส้นใยเชือกทำ

เรือใบ และทำเส้นใยถักทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม เช่นเดียวกับสถานที่หลายแห่งในยุคนี้

ต่อมา ชาวไซเทียนเริ่มเห็นคุณสมบัติพิเศษด้านยาที่ให้ความสนุกสนานเคลิบเคลิ้ม จึงเริ่มนำมาใช้เสพกัน มีบันทึกว่า ชาวไซเทียนจะนำเมล็ดของต้นกัญชามาแล้วคลานเข้าไปใต้เสื้อ โยนเมล็ดกัญชาลงไปในหินที่ร้อนแดงจนเกิดควันออกมา แล้วสูดดมเข้าไปจนมีความสุข เคลิบเคลิ้ม และครวญครางด้วยความสุขกับไอควันนั้น

ชาวกรีกและโรมันเสพกัญชาเช่นกัน มีบันทึกของนักเขียนชาวโรมันชื่อ พลินี กล่าวว่า ชาวโรมันมักจะนำกัญชาเรียกกันว่า “ใบไม้แห่งเสียงหัวเราะ” ผสมลงไปในไวน์แล้วดื่มเพื่อให้มีความสุขแบบมีเมามา เคลิบเคลิ้ม

ชาวโรมันโบราณ บันทึกการใช้กัญชาเป็นยาอยู่หลายขนาน เช่น ใช้รากกัญชาลดอาการปวด

เมล็ดกัญชาที่ย่างไฟจนสุกก็สามารถนำไปเป็นอาหารรสดีได้ ในหลุมฝังศพอายุ 2,500 ปีที่เมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนีพบว่า มีเมล็ดกัญชาที่ถูกหลานตั้งใจจะให้ผู้ตายได้ใช้บริโภคในภพหน้า

ในช่วงหลังจากปี ค.ศ. 800 กัญชาเป็นที่นิยมในภูมิภาคตะวันออกกลาง ชาวอิสราเอลโบราณเผากัญชาถวายเทพเจ้า

ชาวอียิปต์โบราณ เรียกกัญชา ว่า “เซมเซมตุ” โดยใช้ประโยชน์หลากหลาย ทั้งการนำไปแปรรูปเป็นเส้นเชือกและใบเรือ ใช้เป็นยารักษาโรคด้วย มีหลักฐานบนกระดาศปาปิรุส อายุราว 1,600 ปีก่อนคริสตกาล ระบุถึงการนำพืชกัญชา และน้ำผึ้งมาเป็นส่วนประกอบของยาที่ช่วยในการคลอดบุตร ยังมีสูตรยากัญชาสำหรับล้างตาเพื่อรักษาอาการต้อหินด้วย

ชาวอียิปต์โบราณ เรียกควันกัญชาว่า “ลมหายใจของเทพเจ้า”

กัญชาได้รับการยกย่องให้เป็นสารปรับอารมณ์ชั้นดีในพิธีกรรมทางศาสนาของชาวเปอร์เซีย โดยชาวอัสซีเรียนแห่งเมโสโปเตเมีย และผู้นับถือศาสนาโซโรอัสเตอร์ในเปอร์เซียยุคโบราณ ใช้กัญชาเพื่อการ “ต่อต้านปีศาจทั้งปวง”

• พ.ศ. 543 ชาวทราเซียนส์ ขนเผ่าในยุโรปได้ เสพกัญชาเพื่อให้มีเมามา

- พ.ศ. 1543 ชาวอาหรับระบุอันตรายจากกัญชา
- ชาวรัสเซียนิยมใช้น้ำมันสีเขียวอ่อน-เหลือง ที่สกัดได้จากเมล็ดกัญชา เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับตะเกียง

มนุษย์โบราณเกือบทั่วทุกมุมโลกรู้จักกัญชา กัญชา ได้นำมาใช้เป็นยา รักษาโรคต่างๆ รวมถึงใช้เพื่อความบันเทิง พิธีกรรมทางศาสนา จนต่อมามีการเสพกัญชาได้แพร่กระจายและเป็นปัญหาในสหรัฐอเมริกาและอีกหลายประเทศ มีการผลิตยาใหม่ๆ เพื่อการค้า

และกัญชาถูกห้ามใช้ทำเป็นยา ห้ามปลูก ห้ามครอบครอง ถือเป็นยาเสพติด ผิดกฎหมายเกือบทั่วโลกในช่วงเวลา พ.ศ. 2477-2563 จนเริ่มค่อยๆ ถูกปลด ล็อกในบางประเทศและบางรัฐในสหรัฐอเมริกา

ยากัญชาในยุโรปและอเมริกาในทศวรรษที่ 19

โลกในยุคหินเก่านำเอาเส้นใยของกัญชามาผลิตเป็นเส้นเชือก มีหลักฐาน เชือกโบราณจากเส้นใยของต้นกัญชา ค้นพบจากสาธารณรัฐเช็ก (อยู่ใจกลาง ทวีปยุโรป)

ชาวราสตาฟาเรียน กลุ่มชนหนึ่งในประเทศจาเมกา อาศัยอยู่หมู่เกาะ แคริบเบียน ทวีปอเมริกาเหนือ นับถือกัญชาว่า เป็นสมุนไพรรักษาโรค เป็น สี่กลางเพื่อเข้าถึงจิตวิญญาณ ยังให้ชื่อกัญชาว่าเป็นหญ้าแห่งปัญญา ช่วยให้ ฉลาดขึ้น โดยช่วยให้เข้าถึงจิตวิญญาณภายในตัวเอง ชาวจาเมกาใช้กัญชาเป็น ยาสมุนไพรรักษาโรค นำมาต้มเป็นชา และมีแบบสูบด้วยเหมือนกัน

คนอเมริกันในยุคบุกเบิก ก่อร่างสร้างประเทศ ทำเกษตรเป็นส่วนมาก ใช้เมล็ดกัญชาเป็นอาหารสำหรับนกและไก่

การใช้กัญชาเพื่อการบำบัดโรคในแถบยุโรป ปรากฏราวปี ค.ศ. 1840 โดยนายแพทย์ชาวไอร์แลนด์ และหลายประเทศใช้ยากัญชา เพื่อการบำบัด โรคอย่างแพร่หลาย

ในทศวรรษถัดมากัญชาได้รับความนิยมเป็นเวลานานๆ ในยุโรปและ

อเมริกา มียาเตรียมจากกัญชาในรูปแบบต่างๆ มากกว่า 10 รูปแบบให้เลือกใช้
งานในขณะนั้น ผลิตรักันท์กัญชาดังกล่าวใช้รักษาอาการปวดประจำเดือน หืด ไอน
นอนไม่หลับ ปวดในระยยะตลอด ไม่เกรน คออักเสบ รวมถึงในกรณีการหยุดใช้ฝิ่น

ในช่วงเวลานั้นยังไม่มีเครื่องมือควบคุมคุณภาพยา และปริมาณยาซึ่งอาจ
จะมากเกินไป หรืออาจจะน้อยเกินไป อีกทั้งเป็นเรื่องของการแข่งขันในธุรกิจยา

เมื่ออีกฝ่ายนำเอาสารสกัดจากฝิ่น (เช่น มอร์ฟีน โคเดอีน) มารักษาโรค
ด้วยเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง และโจมตีว่ากัญชามีฤทธิ์ของสารเสพติด ห้ามใช้กัญชา
เป็นยาด้วย จนกระทั่งการใช้กัญชาบำบัดโรคค่อยๆ สูญหายไปจากตำรับยาของ
ประเทศซีกโลกตะวันตก

พ.ศ. 2493 องค์การอนามัยโลกระบุว่า กัญชาและยาเตรียมจากกัญชา
ไม่มีประโยชน์ด้านการแพทย์อีกต่อไป